

ШУМАДИЈКА,

ЛИСТЪ ЗА

КНЪИЖЕВНОСТЪ, ЗАБАВУ И НОВОСТИ.

Учредникъ и издатель Любомиръ П. Ненадовићъ.

ТЕЧ. IV. {

Овај листъ излази вторникомъ и петкомъ. Цѣна му е за три мѣсеца 4 цванцика.

} № 75.

СОКРОВИШТЕ МОРСКОГЪ РАЗБОЙНИКА.

(продужено.)

Выше дана было намъ е вѣтаръ поспѣшанъ. Капетанъ е было непрестано пиянъ, и готово никако у каюту долазио нѣ, већ е съ момцыма піо, кои су сво почитаніе и стра' према нѣму губити, и сами се сасвимъ садъ преиначавати почели, кое е мени особито у очи падало. Мѣсто безбрижне веселости, кое матрози обично имаю, владала е кодъ нѣи садъ нека брижливость и замишленость. Све су двоица по двоица вукла се по лађи и шаптаюћи о нечемъ се совѣтовали, као да су се о некомъ великомъ умивляю договарали, при чему су се управитель лађе и дрводеља найдѣлательнѣи показивали. У средъ овогъ нерода примѣтимъ такође, да су се некѣи, између кои было е и Лайтнантъ, одвоили были и никаквогъ участія нису хтѣли имати на договору остали. Ал' изъ нѣиовы брижлы погледа заключимъ, да они приближенѣи каквогъ несрећногъ догађая очекую.

Едно вече, кадъ е Изабелла по нѣномъ обичаю, праћена своіомъ робиньомъ, по заоду сунца, по крову се лађе прошетала была, и пошла доле у каюту, затвори е данъ црнаць одъ момака лађе, врата коя су к' степенима каите водиле, и сѣдне предъ иста, рекавши, да се пре дићи неће, докъ му она еданъ полюбаць неда. Ту дрзкость пратили су остали момцы съ najveћимъ смеіомъ; но я счепамъ одма оногъ за яку и бацимъ га читавъ хватъ далѣ. У истомъ пакъ тренутку скочи онъ опеть, извуче ножъ и устреми се на мене, а остали матрози спремали су се такође да му у помоћи буду. Я счепамъ едно гвозђе у намѣри до последнѣи капли крви бранити се, но исто ми лайтнантъ изъ руке изтргне рекавши ми тихо: „Есте ли полудили, да се съ тымъ люда сваћате? за бога будите мирни, еръ я васъ бранити немогу, почемъ выше никакве важности немамъ!“ И заиста онъ е истину говоріо; еръ црнци, безъ да су се за нѣгово присуствіе бринули, устреме се по другій путь на мене, ал' садъ дође управитель лађе и яснимъ гласомъ „миръ“ викне: Я му приповѣдимъ шта е црнаць чиніо; и захтѣмъ да робове на преднѣи край лађе отера. Алъ онъ опоро одговори: „Младићу, мы немамо овдѣ никаквы робова, већ смо сви слободни люди на енглеской лађи. „Ова женска нѣи предметъ ваше шале и вашегъ безобразлука,“ рекнемъ му я, затвараюћи врата, крозь

коя е Изабелла у свою собу отишла, „и онай нѣи человекъ, кои се усуђуе едну безъ обране дѣвойку увредити.“ Дуго ме е овај гледао, као да се предомышлявао да л' да се одма освети или не: напоследку окреене се на страну; намргођено гунђаюћи: „Ласно бы ми было, момчићу, да ти вратъ као врабцу одма одкинемъ и у море те бацимъ, и занста ты небы првѣи быо, ал' си намъ іоштъ потребанъ. Међутимъ чувай се!“ Садъ самъ познао ясно, како ствари стое: ови су были заключили да постану морски разбойници, а мене су хтѣли као свогъ лѣкара на лађи задржати. Нисамъ могао безъ грозе мислити на судьбину, коя бѣдной оной шпаньолки предстои; ал' самъ се такође и рѣшио было да е до последнѣи капли крви бранимъ. Да бы на све приправанъ было, сићемъ доле у каюту, напунимъ пиштоль мое и сакрѣемъ ій у цепове; у исто време метнемъ и мое новце и папире у цепъ.

Међутимъ чуемъ да се платна неке друге лађе виде, и кадъ се на кровъ попнемъ, застанемъ ій у najveћемъ ларманю и договараню, да л' да причекаю па да виде, неби л' могли какву добру плячку учинити, ил' да бѣже. Множина рѣши последнѣи чинити, и одма се сва вѣтрила разапну. Ал' наша лађа нѣи имала засадъ доста брзине; непозната она лађа све е ближе и ближе долазила, и по краткомъ времену увиди се, да нѣи могуће одъ исте побѣћи. Садъ се заповѣди мени и духовнику да сићемо доле, и запрете намъ, да ћемо одма погинути, чимъ горе изићемо ил' вику почнемо дизати. Я саобщитимъ Изабелли мою сумню и бригу збогъ овы зли людѣи, такође іой саобщитимъ да самъ намѣрио ову лађу ма на кои начинъ оставити и на другу прећи, ако видимъ да ће она бити воена каква лађа. Замолимъ такође и ню и духовника да момъ примѣру слѣдую. Она ми благодари са любвепунимъ смѣшенѣмъ и искреностѣу, и изясни се да е готова све чинити што я наћемъ за добро, а уедно се сасвимъ преда моіой зашити. Одма за тымъ чуемо пуцанъ топа, кои нашимъ люда заповѣди да вѣтрила спусте и да лађа стане, и затимъ запитаю, какво е опредѣленѣи лађе наше. Одговоръ съ наше стране као да оне онамо нѣи башъ сасвимъ задовольіо было, еръ се таки заповѣди, да наша лађа сасвимъ предъ топове краљевске бойне лађе, зовоме „Татаринъ“ дође, а да ће они кога послати, да намъ пасоше прегледа. То е была едина надежда и найболя прилика за бѣгство насъ трога, и зато я заключимъ врата обити, у случаю, ако онай офицерь и к' нама недође. Ал' то очаятельно средство нѣи

нужно было; ерѣ чимъ онъ на нашу лађу ступи, чуемъ я, како заповѣсти издае своимъ люда, да се све собе и будаца визитираю; мало за тымъ чуемъ га гдѣ своіой лађи явля, да се такође и шпанскій еспапа налази конису у еспапскомъ пасошу уписани. — „Останите дакле, кадъ е тако, тамо на лађи, и заповѣдите да цѣлу ноћ стражњи фенѣръ гори, а вы примите управу исте лађе!“ То е была заповѣсть съ оне друге лађе. Готово пуна два сата налазили смо се мы у наймучниѣмъ ожиданю, докъ се напоследку наша врата неодключаю и младъ еданъ офицеръ неступи унутра, праћенъ нашимъ капетаномъ. Онъ се зачуди кадъ насъ угледа, поклони се Изабели и замоли за опроштай, збогъ тако доцногъ узнемириваня. „Ал' мени ніе казато,“ дода онъ, „да се и путника на броду налази.“ — „Не путника господине, већ апсеника,“ рекнемъ я, „ерѣ ови насъ држе заключане, кое е особито према овой господичной, врло необычно поступанъ.“ — „На страну то вино господине, на страну!“ повиче садъ офицеръ, видивши да е капетанъ хтѣо брзо едну чашу вина пружити му. „Него будите тако добри и покажите ми ваше пасоше.“ Одма затимъ чуемо неку буну горе на броду и гласъ еданъ викне нѣга по имену. „Мы скочимо, и у оноу тренутку, кадъ се офицеръ маши за свою саблю, обазремъ се я, и видимъ капетана Махоне, съ еднимъ пиштольмъ у руцы. Едва самъ іошть толико времена имао, да му руку ударомъ на страну померимъ кадъ пиштоль пукне. Тане прође врло близу поредъ офицеровъ главе, на кою е капетанъ и нишанію, но погоди нашегъ духовника управо надъ деснимъ окомъ, кои се сирома одма на землю стропоща. Пре пакъ, негъ што е Махоне и другій пиштоль на офицера скресати могао, погоди га тане изъ могъ пиштоля у прси, кои такође одма на землю клоне. Мы похитимо одма на кровъ и дођемо управо онда, кадъ еу последнигъ убиеногъ друга офицеровогъ побунѣни лађарски момцы у море бацали. Затимъ се исти разиђу да на броду часъ пре вѣтрила подигну, а међутимъ е управитель лађе викао, „да се фенѣръ угаси, да небы она военна лађа нашу лађу у мраку примѣтити могла да бѣжи!“ — „Пропали смо!“ рекне офицеръ, „само намъ іошть еданъ путь остае за наше избавленъ. Скачите у море и плавайте, докъ я нашъ чамаць одрешимъ и у помоћ вамъ дођемъ.“ (край слѣдує.)

ЧЕТИРИ ГОДИШНЯ ВРЕМЕНА.

(съ Францускогъ.)

Едва е сунце ступило у знакъ бика. Белый цветъ трна заменио е блескъ апенински снегова. Већ се започела пріятна борба између зефира и виткогъ іоргована; нѣжна боя нѣгова показивала е првый осмей природе. Ружица ніе іошть започела просипати свое сладке мирисе; али смерна любичица украшавала е већ оживлѣне шуме, и илядама листића нѣжногъ зеленила извѣяу се изъ недара пупе, оживлѣни добротворномъ росомъ. Свакій листь крїо е у себи по еданъ течанъ бисеръ; и кадъ свѣжъ ветрић залюля вр'ове дрва, онда чисте и бистре капль орошаваю землю, мале бубице радостно гмижу по трави и птица, тресући крилма, напаява се божественимъ пићемъ.

О Тиволи, кѣри Тибур, а и вы, древни споменници художества, изъ ваше свете околине може видити око, како неприятный мразъ бежи къ сѣвернимъ регионима, и како васъ плодоносна природа покрива новимъ венцима одъ цвећа, подобно старцима тихе Аркадіе, кое увенчаваю деца цвећемъ подъ сенкомъ гранатогъ раста.

У ово срећно годишнѣ време ступамъ я, о Тиволи, првый путь на твою землю древности. Очи се мое немогу доста наситити, гледаюћи твой великій водопадъ. Ова узвишена игра природе нигда се ніе показала очима зачуђеногъ путника виспреиія. Таласи Анїена, скупивши се у великой гомили, устремляваю се у пространо корито, кое имъ е природа издубила, и причиняваюћи шумъ подобанъ тресковима громава. Самъ Везувъ у каюћи у своемъ беснїлу, нема овогъ ужаса и страоте. О чудне хармонїе! У средъ риканя падаюће воде чуе се милозвучна песма славуя.

Лето.

Ноћ се борила съ нееднакомъ снагомъ противъ жаркости, съ коіомъ е сунце, око половине пролећа, обгрлило лепу Авсонїю. Атмосфера младости и любви разишла се по целой природе. Желя, наслада, животь, све е то у воздуху пливало. Брижна птица летела е, тресући крилма, око вешто саграђеногъ гнѣзда, у комъ су се нѣни птичићи спремали, да разбію трошну и тесну кућицу свою. Међутимъ гордый растъ ніе іошть давао подпуну заштиту противъ жаркости, коя е владала око подне. Цвеће овогъ годишнѣгъ времена ніе се іошть развило; само цвеће, кое цвета последњи дана пролећа, примило е овай тайный прашакъ, што га плоднимъ чини. Мала пчелица и шареный лептирь чиняу се помагати залюблѣной женки цвећа, сисаюћи нектаръ изъ недара мужняка. Природа іошть ніе престала одкривати сва своя богатства, само се показивала у своіой пуной милини и свѣжости. Тако изгледа млада девойка, коя своимъ виткимъ струкомъ и ружичнимъ образима обећава супружеству иляду сокровишта и небесны наслада, а лице іой носи іошть неке черте детинства.

Есень.

Пурпурна боя простире се на горизонту. Позлаћени облаци лете съ милиномъ као у некій кругъ обштегъ скупа. Наеданпутъ се ови облаци удале, и залазеће сунце появлюе се у своіой пуной сѣйности. Као царъ, седећи на престолу одъ рубина и опала, явля еднимъ погледомъ свое народу, да се дае видити; гомила дворяна пада предъ нѣмъ на колена и све се нѣговомъ величеству кланя.

Издаലെка чуе се рика бика предняка и мирны крива, кое тихимъ ходомъ спѣше своемъ конаку; блеянь оваца и сребрный гласъ звонцета овце фавориткинь губи се непримѣтно у воздуху. Са овимъ смешанимъ, али хармоничнимъ шумомъ, мешала се песма млада тибурски девойка; нѣновъ е гласъ праздновао залазакъ сунца; а хоръ разны птица одговарао е съ прекиданѣмъ овой светой химни. Залюблѣный пастирь пратио е съ фруломъ милу песму свое залюблѣне. Гласъ фруле веселїо е удалѣности овогъ смерногъ предѣла.

Зима.

Кадъ поста оће да опише тавну зиму и њна својства, треба да изиђе изъ умерене климе лесе и веселе Авсоніе. Какво се красно позоріе появилось нашимъ очима, када сунце, удалявајући съ величествомъ гомилу наравны облака, кои се њговымъ триумфу противе, просипа благодатно светило своје на наше усамљене шуме и на децомъ Бола осушена поля.

Я њу потражити на врѳовима планина, кое лепу и слободну Хелвецію увѣнчаваю, оне простране леденике: оне вечне снегове, кои са своіомъ плаветникастомъ боіомъ и своіомъ сталности даю мудрому естествоиспитателю тако пространо полѣ за обдѣлаванъ новы система о препотопнимъ временима, и о првобитности стварій? О непонятна тайно господара природе! Внутреность овы стрмениты гора може быти скрива у себи потоке тайне ватре. Небаца ли Етна, покривена снегомъ свою усяину главу къ небу, неизливаю ли се изъ њны недара потоци вода, кое своіомъ брзиномъ и силиномъ опустошаваю све, што имъ стои на путу? Овомъ брду подобанъ є седый стараць, кой у своимъ прсима сакрива ватрене страсти. Кадъ бы, по несрећу света, каква осветолюбива судба наоружала своје руке виспреномъ силомъ, бура бы се тако ужасна показала, да бы одъ векова постоѣћа царства упронастила. Али удалимо уображенъ наше одъ представляеня грозне пустоши и самрти. Лакомъ рукомъ начертају я неколико велики и разновидны сцена, кое намъ време снегова и бесногъ сѣверца появлює.

Красне вароши! За описиванъ уживаня и лепоте зимнѣ, нису ваша недра, у којима су радости измишлѣне и порођене. Я самъ польскій и неуглађеный обитатель шума и долина; мое скромно обиталиште нећу за сво благо оставити. И вы надувени варошани, кои у безпопослености сматрате сладость польскогъ живота, насмеяћете се сажалително на саму помисао, да проведете зимнѣ време, гди ће васъ узнемиравати строга непогода и врећати вашу мекость. О! како є лако обелоданити лажну любовь наши госпои и господичића према польскомъ животу! Одговарайте худа створеня; налазите ли задовольства у полю за време циче и зиме? О природо, природо! заръ у саянимъ дворовима само просте любовники налазишь?

Оставимо сада ове грдне леденике швайцарске, ова блистаюћа появленія светлости, ове одсеке, ове бездне, покривене варљивимъ снегомъ, подъ коимъ се сакрива смръть и очаянъ, ове изкривудане пештере прећимо у одну одъ оны грдны шума, кое су исто тако древне, исто тако почитаня достойне, као они камени врлети, кои се небомъ граниче, и гди никаква жива душа не може дисати. Ту се отвара оку неизмеримый просторъ, покривенъ снегомъ, коега блескъ и бесноћа очи врећаю. Гомиле грдны дрвета прикастогъ стабла простиру се по овомъ недвижимомъ океану. (край слѣдує.)

М Р В И Ц Е.

— Омилъный списатель єданъ позванъ буде на часть гди є при асталу место добіо наспрамъ єднога доктора

права, кой є особиту радость у томе налазію, да свакомъ понешто прише. Како су се чашице прилѣжно точиле, здравице изпіале, и кровь у свакоме веће узаврела, добіє докторъ волю да и списателя, башъ кадъ се разговоръ о њима повео дирне, па га запыта: шта разтавля будалу одъ списателя; „Асталь“ одговори му списатель.

— Грофъ єданъ у Нѣмачкой даде себи Еврея єдногъ дозвати, да му старе свое альине прода. Кадъ є трговина ова већъ свршена была рекне грофъ: Ёси ли чуо, да садъ у Енглеской чивутина и магарца засѣдно вешаю? „Ако є тако, то є башъ врло добро, што се мы садъ обоица тамо неналазимо, одговори чивутинъ, ерѣ бы насъ обесили.“

— Позаваћаю се єдномъ два трговца — само извѣстно незнамо казати на комъ месту: на берзи ил' у меани — збогъ трговачки послова. Напоследку рекне єданъ у лютини: „Вы неможете о тимъ стварма ништа судити, ерѣ се зато иште выше разума.“ „Што се ти послова тиче, то бы самъ я васъ могао сто пута пре продати, него вы мене єданпуть.“ „То вамъ совершенно веруємъ, одговори другій, ерѣ мени за васъ нико ни єдне паре дао не бы.“

— У оно време, кадъ су францрске флоте Алгирѣ бомбардирале, догодіо се слѣдуюћій чуданъ случай, кой заслужує, да се као примѣръ найистинитіегъ пріятельства наведе. Алгирцы збогъ штета свои, кое су имъ француске бомбе проузроковале, были су тако на Французе огорчени, да су свакогъ Француза кои є робства њновогъ допао, изъ топа, коимъ се на француске лађе пуцало, стреляли. Између овы зароблѣника было є и єданъ младъ француске лађе капетанъ. Но кадъ овога изведоше, очи му везаше и башъ га предъ топъ ставити хтедоше, позна га Турчинъ єданъ, кои є пре негди њговымъ робомъ быо, и съ коимъ є онъ не само човечески великодушно поступао, него га наскоро и робства опростіо и сасвимъ слободна одпустіо быо. Памтећи Турчинъ тай добро учинѣну му доброту, зажели садъ благодарность му свою указати и одъ смрти га избавити. Замоли дакле за слободу њгову, но неумолъный заповедникъ топова нехте молбу њгову уважити. Признателствомъ побуђенъ предложи, да сиротогъ зароблѣника овогъ пошто было одкупи; али му и то предложенъ одбієно буде. — Дакле никако другчіє, већъ да се зароблѣникъ погуби; али Турчинъ, нехтевши одъ намере свое одступити, притрчи къ њму, загрли га, па онда топціи викне: „Пали, я радо гинемъ съ благороднымъ пріятелѣмъ, когъ никако избавити немогу.“ У свима присудствующима потеку сузе низъ трепавице, и зароблѣникъ на силу избавлѣнъ буде.

— Два допова претрпе досуђене имъ казни. Єданъ буде обещенъ, а другій шибанъ. Овай последній, кои є найпре казнь свою издржао. запыта подъ вешалама онога првога. Друже, шта ћешъ да ти кажемъ матери, кадъ кући одемъ? Кажи іой, да самъ се я са кћери єдногъ ужара венчаю, и да си ми ти на свадьи играю.

— Два парничара дођу къ судіи своемъ, да стваръ њновоу пресуди. Судія є наклонѣнъ быо ономе, кои пра-

и на другога е мрзю. Видећи дакле овај да парницу изгубити мора оде къ судій и однесе му на даръ пуну шаку жуты дуката. Поступакъ овај привуче къ себи судію, и тако пресуда у ползу неправедне стране испадне. Огорченъ тимъ онај првѣй дође къ судіи и рекне: Како е то могло бити, да ја садъ парницу изгубимъ, кадъ сте ме башъ вы толико времена съ праведномъ ствари моіомъ тѣшили? На то му судія покаже дукате и рекне: Пріятелю, ја самъ изъ прва быо заштититель ваше добре ствари, али кадъ е противникъ вашъ ову жуту войску себи у помоћ довео, како самъ могао толикимъ оклопницима противъ стати.

М А Л И Н Е.

Себични су люди као годъ рибе; кое само онда изъ воде извире, кадъ имъ се што за вло бацы; другчіе се оне слабо видити даю.

Ма колико да има врата: сва се она сместа широмъ отворе, кадъ се са златомъ у њи куцне.

Глава е тврдиня, коя треба да улазакъ у срдце одбрано; али се у саданъ време тврдинѣ обилазе.

Кадъ су люди изабрали бою едну за жалость, зашто нису едну и за радостъ опредѣлили? Неиде ли то на то, као да се човекъ са жалосту поноси — а одъ радости се стиди. Почемъ има такове бое, коя свакоме, кои насъ сусретне, каже: Погле насъ, мы смо у жалости! зашто да нема и такове, коя бы рекла: Погле насъ, мы смо у радости! — Ова бы последня зацело и веће и брже саучастіе произвела, него што бы она прва. Сръ радо се тужнима съ пута укланямо, а веселе съ поздравомъ предусретамо.

Опомянѣ е еданъ единый рай, изъ кога прогнани бити неможемо.

Талантъ, даръ природе, има само едну, бистроуміе — природный умъ — млоге свое стране — онај одкрива, ово произналази.

Сунце и женске као да су се у владѣнію света разделиле; оно намъ дае дане, ове намъ ѿ улепшаваю.

Срдечно любити, лепо е брачно обећанѣ благородны душа. — До смрти любити, задана е такова речъ, коя е основана на своме месту. — Вѣчито любити, обећава само неразсудность, коя нити о времену, нити о вѣчности понятія има.

Млого а добро говорити, природный е даръ великогъ духа. — Мало а добро говорити, карактеръ е мудраца. — Млого а ружно говорити, будалаштина е будале. — Мало а зло говорити, несрећа е безумногъ.

СТРАНЕ НОВОСТИ.

— О бунн коя се у два французска окружія догодила, нечуе се ништа далѣ. Французске буне осимъ Париза ништа

неваже. А Паризъ едно за другимъ забуно се са толикимъ веселима, и нема кадъ да мисли на буне. Царевъ данъ, долазакъ краљице Енглезке, вѣсть повольна изъ Крима, све е то кадро да занесе и опіе духове Париза; а за сиротнию што обично праве буне, починю се свакояка предпріятія да имъ се посла и хлеба нађе, даю се бесплатежни театри, маневре, и шалю се у Кримъ. Давно е казао Наполеонъ: Кадъ е Паризъ задоволянъ, онда е сва Европа спокойна.

— Новине белгиске кажу: да съ тyme, што е Горчаковъ оставіо южну страну, коя се никако небы могла одржати, него бы се само крвѣ узалудъ проливала, и што се онако вѣшто, брзо и у свему военномъ реду повукао на сѣверну страну; показао е онъ — Горчаковъ — одважность и даръ великогъ предводителя. И садъ же на сѣверной страни, руска войска, у свимъ своимъ дѣланяма силніе и сва у скупа моћи радити, а до садъ нне могла то чинити, ербо е была разкомадана.

— По најновимъ вѣстима изъ Петербурга: царъ Александеръ намѣрава съ великимъ княземъ у Николаевъ и у Кримъ путовати. Путованѣ у Варшаву изостављено е.

— Еданъ дописатель изъ Париза явля: да е партия коя се Бурбона држи, извѣштена телеграфомъ изъ Петербурга, да Русія сбогъ изгубљене южне стране Севастополя, неће ништа попустити, што бы ѿ ѿной важности и величини шкодно.

— По званичномъ французскомъ извѣстію погинуло е 27. Авг. при юршю на Севастополь 7 французски генерала а 5 е ранѣно.

— Омер-паша приспѣо е изъ Цариграда у Варну, гдѣ е прегледао войску. Онъ же отићи изъ Варне у Кримъ да преда команду надъ турскомъ войскомъ Ахмед-пашин, а потомъ ѿићи же у Азію, куда се већ еднako войска навози.

— Руси еднako утврђую ушѣ Днѣпра. Николаевъ такоже бы же тако утврђенъ, да же се моћи успоредити съ градовима првогъ реда. 35 хил. люди раде на томе утврђеню. Ту е толико нанешено ране и воены потреба, да може войску коя бы се у Турской борила, на выше година снабдѣвати. Руске манѣ восне лађе, кое у Вознесенской обично стов, доносе све потребе у Николаевъ, а друге опетъ лађе доносе Днѣпромъ муницию изъ удалѣны градова.

— Изъ Париза являю: да се 25 хил. люди изъ Балаклаве навезло, да се извезу на сѣверной страни Севастополя. А генералъ Макъ Махонъ отишао е у Евпаторію, да са тамошньомъ трупомъ, Русима за леѣа дође. И на овај начинъ мисле да руску войску обколе.

— Изъ Марселя являю: да е дошла заповѣсть, да се 10 хил. коня одма за Кримъ навезе. Изъ тога може се видити, да и французска намѣрава у Криму далѣ у отвореномъ полюратъ продужити, зато и шалѣ што пре конѣ, коя ѿи до садъ при обсади нису нуждни были.

Течай новаца: среб. 117; дук. 5 ф. 27 кр. банкн.